

מופלות להיי-טק

לקראת דיון בוועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת, ניצה (קלינר) קסיר, המשנה ליו"ר 'המכון החרדי למחקרי מדיניות', ובעבר בבנק ישראל, מציגה נתונים: "נשים חרדיות הן מהקבוצות החלשות במשק שסובלות מהפרת זכויות בעבודה. ההסתברות שאישה חרדית תתלונן אם ישנה בעיה - קטנה ביותר" • וגם, למה החרדיות מרוויחות פחות בהיי-טק

מיכל איש שלום

האם נשים חרדיות העובדות בתחום ההייטק סובלות מאפליה? הודעה שפורסמה על ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת, מביאה למסקנה כי אין תשובה לשאלה הזו. בשבוע הבא יערך דיון בוועדת המדע והטכנולוגיה בנושא "אפליית נשים חרדיות בהעסקתן בתחום ההיי-טק", וההודעה כללה את הנתונים שנאספו לקראת הדיון המדובר. לדברי רועי גולדשמידט, אוסף הנתונים, לא נמצאו נתונים התומכים או מפריכים את הטענות בדבר אפליה. גב' ניצה (קלינר) קסיר, המשנה ליו"ר המכון ובעבר מנהלת יחידות שוק העבודה ומדיניות הרווחה מבנק ישראל, שתופיע בפני הוועדה, הסבירה ל'משפחה' את ההצהרה המדוברת. "אינני יכולה לומר שיש - או שאין - אפליה בשכרן

של נשים חרדיות בהייטק", אומרת קסיר. "שכרן של נשים חרדיות העובדות בהייטק אכן יותר מהשכר בתחום, אך לא ברור שזו אפליה. הנתונים הקיימים אינם מאפשרים לבדוק זאת. לדוגמה, כדי להוכיח שיש אפליה, יש צורך לבדוק את המצב באותה החברה, באותו התפקיד, לבחון את עלויות ההכשרה שמוטלות על המעסיק, התפוקה של העובדים ועוד. רק אם נשווה שני אנשים שכאלה ונמצא שאכן יש פערים בשכר, אז נוכל לקבוע שמדובר באפליה. הרי אם, לדוגמה, במקום אחד יסופק שירות לתאגיד בין-לאומי בהשוואה לשירות שייספק לחברה קטנה בפריפריה והרווח יהיה שונה, הרי סביר שהעובדים לא יקבלו את אותו השכר בשני סוגי השירותים". קסיר מדגימה ממקרה שהגיע פעם עד לבג"ץ (בג"ץ אורית גורן נגד הום סנטר), שבו גילתה עובדת שחברה לעבודה, גבר, המבצע עבודה זהה לשלה משתכר שכר גבוה בהרבה. "זהו מצב שקל לראות בו אפליה". דוגמה

נוספת אירעה באחת מהרשויות המקומיות שבה התברר ששתי נשים משתכרות שכר נמוך משמעותית משל גברים שביצעו את אותה העבודה. שכרן הממוצע של נשים חרדיות בהייטק אכן נמוך משל קבוצות אחרות, אך אינני יודעת אם מדובר באפליה או שקיימות סיבות מוצדקות כמו פערים בטיב ההכשרה ועוד". לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שיעור הנשים החרדיות בהייטק בשנת 2017 עמד על 5.7% (כולל ענף התקשורת) ועל כ-5.4% (ללא ענף התקשורת) שהם כ-4,900 נשים. לדברי נציג הלמ"ס, זהו מספר נמוך שבעייתו סטטיסטית, לבחון. בכנסת ציינו כי לדברי נציג הלמ"ס בסד הזמנים של הדיון, לא ניתן לבצע עיבוד נתונים מיוחד כדי לבחון את השאלה הנדונה, ובנוסף בשל העובדה כי כלל האוכלוסייה המדוברת היא כ-5,000 נשים בלבד, יש ספק ביחס למהימנות הסטטיסטית של פילוח נוסף של נתונים אלה. הטענה שהוצגה על ידי גורמים נוספים אליהם פנו בכנסת, היא טענה דומה, לפיה קשה לבחון ולדעת מה הגורמים לשכר הנמוך יותר. בין השאר הועלו טענות לפיהן ייתכן כי השוני בשכר נובע מרמת השכלה, רמת מיומנויות או תנאי העסקה שונים. הועלו טענות כי עובדות חרדיות שמקבלות שכר נמוך יותר, הן ככלל בעלות השכלה והכשרה פחותות ובנוסף מועסקות במסגרות תעסוקה נפרדות הגוררות עלויות נלוות למעסיק. אילו נתונים ידועים בכל זאת? קסיר מפרטת: ראשית, במקרים רבים, ההכשרה המקצועית של נשים חרדיות אינה מותאמת מספיק לצרכי ההיי-טק, והמעסיקים זקוקים לביצוע הכשרה נוספת. יש נשים שמבינות זאת ועל כן מתאימות את רמת ההכשרה כדי שתמצאנה עבודה בשכר גבוה בהיי-טק. "הפתרון למצב זה הוא התאמה ושיפור של ההכשרה, דבר שאנו במכון פועלים לידומו", היא אומרת.

בנוסף, בעיה נוספת המוכרת אצל נשים חרדיות בכלל ולא דווקא בהייטק, היא הפרת זכויות במקום העבודה. "נשים חרדיות הן מהקבוצות החלשות במשק שסובלות מהפרת זכויות בעבודה", היא אומרת, ומונה מספר גורמים: היותן קבוצת מיעוט, היותן נשים - קבוצה שהיא מראש יותר חלשה, פחד להתלונן, ולעיתים אף אי ידיעה שמדובר בהפרת זכויות. יש נשים חרדיות שמודעות לקבלת תנאים פחות טובים, אך מעדיפות להתפשר מאחר שהן מתאימות לתרבות שלהן. קסיר מעלה נקודה חשובה נוספת: "ההסתברות שאישה חרדית תתלונן אם ישנה בעיה - קטנה. יש צורך בהגברת מודעות לזכויות כדי שנשים חרדיות ידרשו אותן". באין תלונות - קשה לדעת אם אכן ישנה אפליה. במרכז המחקר והמידע של הכנסת מציינים את דברי נציגת נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה, שאומרת כי לא נתקבלו בנציבות תלונות בנושא ובהיעדר תלונות קשה לנציבות לקיים בדיקה יסודית בנושא. מבדיקה ראשונית שקיימו בעבר עלה כי קשה להצביע על אפליה, אך הנציבה הצהירה כי ככל שיתקבלו תלונות ספציפיות של מועסקות הן ייבחנו בצורה יסודית. בשולי הדברים, קסיר מציינת כי אף ששכרן של נשים חרדיות בהייטק נמוך יותר מהשכר בתחום, הרי שמסקר שביצעו במכון עלה כי 44% מהנשים החרדיות המועסקות בתחום ההיי-טק מרוויחות למעלה מ-10,000 שקלים לחודש, וכ-70% למעלה משתכרות מעל 8,000 שקלים בחודש. ראוי לציין כי בקרב הנשים החרדיות, שכר גבוה יותר נמצא אצל אלה שלמדו הנדסאות וראיית חשבון, ושיעור גבוה בקרבן ציינו שהן היו חוזרות ולומדות את אותו המקצוע".

בט"ד

מתנה!
שוברי דלק בשווי 500 ₪

גשם של אמזונים

טויוטה קורולה 2014
ראשונה, אוטומט שמורה

החל מ-938 לחודש
4,000 מקדמה

סקודה אוקטביה 2015
ראשונה, אוטומט שמורה

החל מ-938 לחודש
4,000 מקדמה

סיאט ליאון סטיישן 2015
ראשונה, אוטומט שמורה

החל מ-1,040 לחודש
4,000 מקדמה

ניסן מיקרה 2016
ראשונה, אוטומט שמורה

החל מ-722 לחודש
4,000 מקדמה

סובארו XV 2016
ראשונה, אוטומט שמורה

החל מ-1,404 לחודש
4,000 מקדמה

אפשרות החלפה וטרייד אין 100% מימון הנחות ומבצעים על מבחר מכוניות חדשות

02-5373323

רח' הרצל 6, שכונת עץ חיים י-ם
(ליד גשר המיתרים צמוד לבנין הדואר)

www.hcars.co.il

הכרוביט
מכוניות
אמינות וז הדרך שלנו